

Onverwachting

Voor Mara en Maurice,
mijn geplande geluk

7	Woord vooraf
11	Die streep te veel Een 'positieve' zwangerschapstest
25	Anticonceptie met kuren Wel aan de pil, toch zwanger
39	De verwarde ooievaar Een kind? Nu niet (meer)
55	Een klein, groot geheim Praat erover, maar met wie?
77	Naar de abortuskliniek Wat nu?
97	De bedenktijd Kiezen is verliezen
117	De verboden vrucht Welke mogelijkheden zijn er?
145	In de schaamstreek Over de schroom & shaming
171	Kille daad of mild gebaar? Het belang van het kind
185	Geen blijf met dat lijf Wat doet abortus met je lichaam?
195	Liefde in tijden na abortus Wat doet dat met je relatie?
207	De naweeën Wat doet abortus met je leven?
232	Dankwoord

Woord vooraf

Ook vrouwen die tegen abortus zijn, kiezen voor abortus. Ook vrouwen die het nooit zouden doen, doen het.

Vergeet dus even het zwart-witdenken aan de toeg, op onze sociale media of in het parlement. Vergeet de polarisatie. Want wat de publieke opinie ook verkondigt, het strookt niet met wat er in de abortuskliniek gebeurt. Verwacht met dit boek dus geen pamflet. Want de waarheid is: er is geen voor of tegen. Abortus beperkt zich niet tot één kamp. Abortus is van iedereen.

Eén op de vijf vrouwen in ons land laat ooit een zwangerschap afbreken. Dat zijn er meer dan 18.000 per jaar. En toch, ondanks die grote aantallen, denken ze allemaal dat ze er alleen voor staan.

Want ook al is abortus van alle tijden, het taboe is torenhoog. De stilte ooverdovend, de schaamte roodgloeiend. En dus geraken veel verhalen nooit verder dan de besloten muren van de abortuskliniek. *What happens* in de abortuskliniek, *stays* in de abortuskliniek, dat idee.

Abortus schuurt, wringt en knelt. Dat een zwangerschap niet altijd een hoera-verhaal is – met toeters en bellen, en alles erop en eraan – druist in tegen al onze verwachtingen. ‘Hoezo, óngewenst?’ Dat zie je zelfs in de boekhandels, waar hele schappen vol liggen met leesvoer als: ‘help, ik raak niet zwanger’ of ‘help, hoe voed ik mijn kind op?’ En terecht.

Maar, kort door de bocht, waar blijft die andere kant van het verhaal: ‘shit, ik ben zwanger?’

Dat is precies wat dit boek wél wil doen. Meer grip – en begrip – krijgen op een onderwerp dat zo knaagt. Want hoe kan het dat iets wat zoveel vrouwen

aanbelangt zo'n blinde vlek is? Hoe komt het dat we abortus – en alles wat daarmee samengaat – het liefst van al onder de mat vegen?

Twaalf vrouwen en drie mannen trekken dat blik open. Allemaal kwamen ze ooit voor dat dilemma te staan: houden of niet? Allemaal kozen ze voor abortus.

Openhartig, zonder de rem op, doen ze hun verhaal, van a tot z. Van die streep te veel op de zwangerschapstest, over het wikken en wegen, tot de behandeltafel en er weer af. Over de schaamte en de shaming. En de naweeën ervan: op hun lijf, de liefde en hun leven.

Het zijn verhalen over hoe een schijnbaar kille daad toch een mild gebaar kan zijn. Over hoe verwachting onverwachting wordt, en wat dat met een mensenleven doet.

Voor sommigen zal het misschien een spiegel zijn: een bron van herkenning en – wie weet – zelfs van troost. Voor anderen zet het de deur open naar datgene wat anders zo verborgen blijft.

Laat dit, in tijden waarin we de mond vol hebben van vaccins, een prikje zijn voor meer empathie. Een prikje tegen vooroordelen, tegen verzuring, en tegen het taboe. Want hoe meer we abortus bespreekbaar maken, hoe meer vrouwen – en koppels – dat ten goede komt.

Want hoe omstreden ook, abortus is van iedereen. Abortus is *part of life*. Waarom de moeder aller taboes nog langer doodzwijgen?

Kom je mee?

Eline

1.

Die streep te veel

~

Een 'positieve'
zwangerschapstest

Haar borsten stonden op ontploffen. Haar bh's puilden uit. **MARGOT (41)** moet er luidop om lachen als ze het vertelt. 'Ik had al een zoon. Dus ik wist wat een zwangerschap met je lijf kan doen. In mijn geval was dat: uit de kluiten gewassen borsten krijgen. Ineens had ik – bám – een cupmaat groter, ze waren veel volumineuzer dan anders. Toen ik een vriendin erop wees, moest ze er hard om lachen: "Oh my god, die zijn echt wel gigantisch! Heb jij een gevulde bh aan?"'

Margot, copywriter en redactrice, was 39 toen ze geheel onverwacht de checklist kon afvinken: 'Mijn maandstonden kwamen niet, ik had buikkrampen en mijn borsten logen er niet om. Zo heb ik een dag of vijf rondgelopen, zonder iets te ondernemen. Ik maakte mezelf wijs dat ik niet zwanger was, terwijl ik het vanbinnen maar al te goed wist. Alsof er een klein stemmetje in mijn hoofd siste: Zwanger! Bovendien heb ik een cyclus die zelden of nooit een dag verschilt. Sinds ik twee jaar eerder gestopt was met vliegen als stewardess, was ik zo regelmatig dat ik de klok er gelijk op kon zetten.'

'Een kleine week later ben ik dan toch naar de apotheek gestapt, om een zwangerschapstest. Terug thuis had ik nog maar net op dat strookje geplast of daar stond ze al: die tweede streep. Lap, dacht ik. Maar ook: Verdomme. Ik voelde me in snelheid gepakt: dit was niet het moment. Dacht ik toen al aan abortus? Ik geloof van wel.'

Margot was twee jaar eerder gescheiden, had een zoon van zes, en haar prille relatie rook nog als nieuw. 'Mijn lief en ik kenden elkaar al langer, maar we waren nog maar een maand of drie als koppel gelanceerd. Met die relatie was er een rust over mij gekomen. De voorbije jaren had ik in woelig water gezwommen. Ik was lange tijd niet in het reine met mezelf en stelde me vragen als: Wie ben ik? Waar wil ik naartoe? Nu had ik voor het eerst het gevoel: Waw, ik sta professioneel op mijn poten, ik heb een lief dat me aanvult en aanvoelt. Samen kunnen we iets moois opbouwen. Ik had het dus eindelijk zo'n beetje voor elkaar, alles leek in zijn plooi te vallen. En uitgerekend dan werd ik zwanger. Terwijl ik alleen maar kon denken: niet nú.'

Haar zoon was zes jaar en had al zoveel moeten slikken en zien te vertieren: de scheiding, een andere school en het co-ouderschap. 'Ook hij had rust nodig. Bovendien kwam mijn lief uit nogal turbulente relatietijden. Hij was, net als ik, nog maar net geheeld. We wisten dat een kind onze prille relatie onder druk zou zetten, daar was geen ontkomen aan. Het zou die bubbel doorprikken van samen doen waar je zin in hebt: spontaan op restaurant gaan of last minute op reis vertrekken.'

'Ik wist toen al dat de andere optie abortus was. Maar dat blijft natuurlijk invasief – letterlijk en figuurlijk. Ik kan niet zeggen dat ik ernaar uitkeek, naar die abortus. Ik kon mij daar ook niks bij voorstellen, waardoor er dan van alles door je hoofd gaat.'

'Toen ik dagen na de zwangerschapstest krampen voelde, hoopte ik nog: Please, laat het een miskraam zijn. Dan zou de beslissing tenminste al voor ons worden genomen. Dan moesten wij de knoop niet meer doorhakken.'

'Alleszins, zodra ik die tweede streep zag, besefte ik: dit heeft impact.'

Lap. Shit. Fuck. Wat nu? Een positieve zwangerschapstest is niet altijd een hoera-verhaal. Soms is die tweede streep de streep te veel. De rode lap die alle alarmbellen doet rinkelen.

Zo ging het ook bij **KIM (29)**, een goeie vijf jaar geleden. 'Ik stond op het punt om 24 te worden toen ik het ontdekte. Ik zat in mijn laatste jaar aan de unief, deed er nog een communicatieopleiding bij, en zat op kot in Leuven. Met mijn lief, die in Antwerpen woonde, was het allemaal nog erg pril. Onze relatie liep op dat moment ook niet zo lekker. Hij was nog maar pas zijn vader verloren en zat heel diep. Mijn leven zag er zo'n beetje uit als dat van de meeste studenten: hopen dat ik op tijd in de les raakte, om dan de rest van de tijd te verdelen over vrienden, uitgaan en mijn nieuwe lief.'

Ook zij had het al zien aankomen, verzekert Kim. Haar voelsprietten stonden op scherp, haar bh's op knappen – 'Dat was echt niet normaal.'

Op bezoek bij haar vriend in Antwerpen besloot ze toch maar een test te doen. ‘We zijn toen samen naar de apotheek gestapt. Ik weet nog hoe die man ons vanachter zijn toonbank toelachte: “Allez, laat ons hopen dat het nu het resultaat is dat jullie willen!” Terug thuis bij mijn lief trok ik me meteen terug in de badkamer. Hij zat ondertussen tv te kijken, *The Sky is the Limit* stond op. Hoe gek is dat, dat ik me nog herinner welk programma er opstond? Al die details zie ik nog zo voor me, die zijn glashelder. Zelfs al werd het me daar, in de badkamer, al snel zwart voor mijn ogen. Ik zag een tweede streep verschijnen. Shit. Dat was het enige wat ik kon denken.’

Ze weet nog precies hoe het voelde. Hoe haar hoofd begon te tolleren en de stenen vloer drijfzand werd. ‘Mijn lief daarentegen, reageerde dolenthousiast. Zelf ben ik toen heel hard beginnen te wenen. Het verschil tussen ons kon niet groter zijn. Voor hem was dit een soort teken: Mijn vader komt terug. Maar ik kon alleen maar nee schudden. Onze relatie zat niet goed, ik studeerde nog, ik moest mijn stage nog doen.’

Kim wikkelde zich in een deken, terwijl ze het vertelt. ‘Ik heb nogal wat geweend toen. Die avond en die nacht schoten mijn gedachten alle kanten op. Het leek wel alsof ik in een rollercoaster zat. De volgende ochtend, op de trein terug naar Leuven, heb ik nog zitten nadenken over namen. Op mijn gsm maakte ik een lijstje aan, voor jongens en voor meisjes. Maar zodra ik op mijn kot op bed ging liggen, wist ik: zwanger zijn, moeder worden? Nee, dat kon ik op dat moment echt niet maken.’ De weinige twijfels die ze nog had, maakten zich de week nadien bruusk uit de voeten. Kim werd ziek, zwaar ziek. ‘Op een ochtend, onder de douche, werd ik vreselijk misselijk. Ik had die dag een opdracht ingepland voor mijn opleiding, maar die heb ik moeten afbellen. Ik bleef maar overgeven. Ook de dagen daarna hing ik constant boven de pot, van ’s morgens vroeg tot ’s avonds laat. Dat was waanzin. Zo lag ik dagen aan mijn bed gekluisterd, ik hield niks binnen.’

‘Toen ik eindelijk tot bij de dokter raakte – een hele prestatie – sprak hij over hyperemesis gravidarum, ofwel extreme zwangerschapsmisselijkheid. Ik moet zeggen: ik stond in die periode op mijn dikste, ik woog

twintig kilo meer dan nu. Maar in die negen weken zwangerschap ben ik zowat die volle twintig kilo kwijtgeraakt.’

‘Ook bizar, maar het enige waar ik nog zin in had, was echte cola en broodjes met zalmzalade. Maar dan wel zalmzalade met veel mayonaise erin. (*lacht*) Het vettigste van het vettigste, daar had ik goesting in. Daar kikkerde ik dan vijf minuten van op, maar ook dat hield ik niet binnen.’ De simpelste klusjes waren een martelgang, blikt Kim terug. ‘Neem nu boodschappen doen. Dat was de hel. Op mijn verjaardag was mijn lief naar Leuven gekomen, ik wilde toen om broodjes gaan. Maar ik stond nog maar aan te schuiven, of ik voelde het al. “Ik ga moeten overgeven,” zei ik aan de uitbaatster achter de toeg. Waarop zij meteen uit haar sloffen schoot: “Die studenten en dat drinken altijd!” “Maar ik ben niet dronken”, fluisterde ik, “ik ben zwanger”. Die vrouw heeft me toen mee naar achteren gesleurd, naar het toilet. Toen dacht ik echt: Happy birthday, Kim! Niet!’

Haar zwangerschapsmisselijkheid was zo fel dat Kim binnen de kortste keren uitgeput was. ‘Fysiek was dat hallucinant. Ik kon niks anders meer dan op mijn kot in bed liggen. Ik heb er toen alle seizoenen van *Keeping up with the Kardashians* doorgejaagd. De grootste onzin ter wereld, maar ik had iets hersenloos nodig, iets met veel afleveringen. Want ik wist dat ik daar nog een tijdje zo zou liggen. Heel gek, maar de Kardashians zijn me sindsdien na aan het hart komen te liggen. Gewoon door de link met die hele rotperiode. Ergens was die serie ook wel een oppepper. Ik lag daar al niet bijster gelukkig, het mocht niet nog depressiever worden. Dus ja: thank God for Kim Kardashian! (*lacht*) Misschien kun je me wel Kim noemen in dit boek?’

‘Alleszins, door die extreme misselijkheid was mijn keuze voor abortus wel snel gemaakt. Ik wist: dít hou ik echt niet vol.’

Vrouwen als Margot en Kim staan niet alleen met hun verhaal. Verre van. De jongste volledige cijfers, uit 2018, tonen aan dat er dat jaar 18.582 vrouwen in ons land voor abortus kozen. 444 onder hen moesten hiervoor noodgedwongen naar Nederland.